

Izvedbeni plan nastave (*syllabus*¹)

Naziv kolegija	Filozofija i etika u sestrinstvu					akad. god.	2022./2023.
Naziv studija	Jednopedmetni prijediplomski sveučilišni studij sestrinstva					ECTS	2
Sastavnica	Odjel za zdravstvene studije						
Razina studija	☒ prijediplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Vrsta studija	☐ jednopedmetni ☐ dvopedmetni		☒ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I. ☐ VI.		☐ II. ☐ VII.		☐ III. ☐ VIII.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	3 0	P	1 5	S	0	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje ☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Odjel za zdravstvene studije, Splitska 1, predavaonica 1 s početkom u 8:00 sati					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij hrvatski	
Početak nastave	16. siječnja 2023.					Završetak nastave 20. siječnja 2023.	
Preduvjeti za upis kolegija	Nema ih						
Nositelj kolegija	Marko Vučetić						
E-mail	mvucetic@unizd.hr					Konzultacije	Prije i nakon predavanja
Izvođač kolegija							
E-mail						Konzultacije	
Suradnik na kolegiju							
E-mail						Konzultacije	
Suradnik na kolegiju							
E-mail						Konzultacije	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ samostalni zadaci		☐ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ e-učenje ☐ mentorski rad ☒ seminar i izlaganje
Ishodi učenja kolegija	Svrha je ovog kolegija osposobiti studente za argumentiranu prosudbu temeljnih (bio)etičkih načela, kriterija ili mjerila čudorednog djelovanja i vrijednosti na polju zdravstvene skrbi. Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - etički reflektirati i argumentirano raspraviti različite etičke teorije i u-temeljenost pristupa						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	- objasniti narav odnosa filozofijske etike i bioetike - samostalno definirati i raspraviti moralne probleme, dileme i konflikte na području medicinske prakse - primijeniti temeljna (bio)etička načela u odgovornom donošenju odluka na polju zdravstvene skrbi						
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	- prepoznavanje i poštivanje bioetičkih standarda u praktičnom i znanstvenom radu - razvijanje profesionalnog odnosa i odgovornosti u procesu rada, djelovanje (ponašanje) u suglasju s moralnim, etičkim i zakonskim normama zdravstvene profesije						
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje		
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar		
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ analiza filozofijskog teksta			
Uvjeti pristupanja ispitu	Aktivno sudjelovanje na nastavi, izrada seminarskog rada i izlaganje						
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok		
Termini ispitnih rokova	1. veljače 2023. u 10:00 sati 15. veljače 2023. u 10:00 sati				6. rujna 2023. u 10:00 sati 20. rujna 2023. u 10:00 sati		
Opis kolegija	Pojam, predmet, metode i cilj etike. Razlikovanje između etike i morala. Odnos između normativne klasične etike, medicinske etike i bioetike. Temeljna načela i paradigme klasične etike. Temeljna načela i posebnosti pristupa bioetike. Antropološke pretpostavke (bio)etike. Koncept osobe u suvremenim bioetičkim raspravama i njegovo značenje za etiku u zdravstvenoj skrbi. Vrijednost i dostojanstvo ljudskog života u suvremenim (bio)etičkim raspravama. Etika skrbi. Etika sestrinstva. Ključne teme kliničke bioetike. (Bio)etički aspekti palijativne skrbi.						
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Pojmovno određenje, predmet, metode i cilj etike 2. Načela klasične etike i njihovo značenje za medicinsku praksu 3. Paradigme klasične etike (deontološka, konsekvencijalistička etika, etika kreposti) 4. Pojmovno određenje bioetike i posebnost pristupa. Odnos bioetike spram filozofijske etike i medicinske etike 5. Bioetičke paradigme (bioetika načela, kreposti, moralnog iskustva) 6. Zdravlje i bolest iz hermeneutičko-etičkog motrišta 7. Antropološki i etički personalizam i bioetika 8. Načelo zaštite ljudskog života 9. Etička vrijednost ljudskog života u njegovoj početnoj i završnoj etapi 10. Smisao smrti/ Smrt kao „posljednja riječ života“ 11. Etika skrbi i njezina uloga za utemeljenje etike sestrinstva. Načelo dobročinstva u etici sestrinstva 12. Etika njege vs. etika u zdravstvenoj njezi 13. Etika Drugog E. Levinasa i njezini odjeci u medicinskoj etici 14. Etika u palijativnoj skrbi 15. Završna rasprava Seminari: 1. Upute o načinu pisanja i izlaganja seminarskih radova 2. Analiza odabranog moralnog problema u svjetlu etičkih načela deontološke etike 3. Analiza odabranog moralnog problema u svjetlu etičkih načela konsekvencijalističke etike 4. Analiza odabranog moralnog problema iz motrišta etike kreposti 5. Odnos filozofijske etike i bioetike (analiza odabranog problema) 6. Dostojanstvo ljudske osobe kao temeljno načelo etike u zdravstvenoj skrbi						

	7. Aktualnost bioetičkih principa (analiza primjera iz prakse) 8. Dometi i granice etike skrbi (analiza primjera iz prakse) 9. Privatnost i povjerljivost – bitne sastavnice etike sestrinstva 10. Etički aspekti informiranog pristanka u zdravstvenoj skrbi 11. (Bio) etički aspekti eutanazije 12. Etičke dvojbe distanzacije 13. (Bio)etički aspekti palijativne skrbi 14. Priziv savjesti 15. Završna rasprava
Obvezna literatura	Čović, A. (ur.), <i>Izazovi bioetike</i>, Pergamena, Zagreb, 2000. Čović, A., Gosić, N., Tomašević, L. (ur.), <i>Od nove medicinske etike do integrativne bioetike</i>, Pergamena, Zagreb 2009. Frković, A., <i>Bioetika u kliničkoj praksi</i>, Pergamena, Zagreb, 2006. <u>Kalauz, S., <i>Etika u sestrinstvu</i>, Medicinska naklada, Zagreb, 2012.</u> Matulić, T., <i>Bioetika</i>, GK, Zagreb, 2001. Matulić, T., Identitet, profesija i etika sestrinstva, <i>Bogoslovska smotra</i> (3/2007), str. 727-744. Šegota, I., <i>Etika sestrinstva</i>, Pergamena- Hrvatsko filozofsko društvo, Rijeka - Zagreb, 1997.
Dodatna literatura	Aramini, M., <i>Uvod u bioetiku</i>, KS, Zagreb, 2009. Bauby, J.-D., <i>Skafander i leptir</i>, Pergamena, Zagreb 1997. Beauchamp T., Childress J., <i>Principles of Biomedical Ethics</i>, 52001 Beauchamp, T., Načela u bioetici, <i>Društvena istraživanja</i> (3-4/1996), str. 533-543. Chadwick, R., Bioetika, etička teorija i granice medicine, <i>Društvena istraživanja</i>, (3-4/1996.), str. 545-557. Conradi, E., <i>Take Care. Grundlagen einer Ethik der Achtsamkeit</i>, Frankfurt, New York, 2001. Čović, A., <i>Etika i bioetika</i>, Pergamena, Zagreb, 2004. De Finance, J., <i>Etica generale</i>, Tipografia Merdionale, Cassano Murge 1984. Doerner, K., <i>Der gute Arzt</i>, Stuttgart/New York, 2001. Frankena, K.W., <i>Etika</i>, Kruzak, Zagreb 1998. <i>Etički kodeks medicinskih sestara</i>, HKMS, Zagreb 2005. Fry, T.S., Toward a Theory of Nursing Ethics, <i>Advances in Nursing Science</i>, 11/1989., str. 9-22. Fry, S., <i>Ethics in Nursing Practice. A Guide to Ethical Decision Making</i>, ICN, Geneva, 1994. Engelhardt, H.T. jr., <i>The Foundations of Bioethics</i>, New York, 1986. Farber, L., Blustein, J., Dubler, N.N., <i>Handbook for Health Care Ethics Committees</i>, John Hopkins University Press, Baltimore, 2006. Gadamer, H.-G., <i>Ueber die Verborgenheit der Gesundheit</i>, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1993. Gastmans C., v.d. Arendt A., <i>Ethik für Pflegenden</i>, Bern 1996, Irrgang, B., <i>Grundriss der medizinischen Ethik</i>, UTB, 1994. Jecker, S.N.- Reich, W.Th., „Care: III. Contemporary Ethics of Care“, u: Reich, W.Th. (ur.), <i>Encyclopedia of Bioethics</i>, Simon & Schuster Macmillan, New York, 1995., str. 336-344. Lay, R., <i>Ethik in der Pflege: ein Lehrbuch fuer die Aus-, Fort- und Weiterbildung</i>, Schluetersche Verlagsgesellschaft, Hannover, 2004. Levinas, E., <i>Humanismus des anderen Menschen</i>, Hamburg, 1964. Lucas Lucas, R., <i>Bioetika za svakoga</i>, Verbum, Split, 2007.

	Matulić, T., <i>Vodič kroz bioetiku 1. Oblikovanje identiteta bioetičke discipline</i>, Glas koncila, Zagreb, 2006. Kaneva, V., „The Paradox of Freedom and Life and Death Issues in Bioethics“, u: Ante Čović/Thomas Hoffmann (Hrsg.) <i>Integrative Bioethik. Beitrage des 1. Suedosteuropaeischen Bioethik-Forums, Mali Lošinj 2005.</i>, Academia Verlag, Sankt Augustin, 2007. Kant, I., <i>Metafizika čudoređa</i>, MH, Zagreb, 1990. Matulić, T., <i>Oblikovanje identiteta bioetičke discipline</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2006. Matulić, T., <i>Vodič kroz bioetiku 3. Medicinsko prevrednovanje etičkih granica</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2006. MacIntery, A., <i>Za vrlinom. Studija o teoriji morala</i>, Kruzak, Zagreb 2002 McCarthy, J., A pluralist View of nursing ethics, <i>Nursing Philosophy</i> (3/2006), str. 157-164. Pessini, L., <i>Distanzija</i>, Medicinski fakultete Rijeka – Hrvatsko bioetičko društvo, Rijeka, 2004. Reich, W.Th., Mit o ugovoru ili mit o skrbi? Narativna podrijetla bioetike, <i>Društvena istraživanja</i> (3-4/1996), str. 559-578. Rinofner, A., Između obveze na život i prava na smrt, <i>Filozofska istraživanja</i> (1/1996), str. 191-205. Seifert, J., <i>What is Life? The Originality, Irreducibility and Value of Life</i>, Central-European Value Studies, Aamsterdam-Atlanta, 1997. Sgreccia, E., <i>Manuale di bioetica. I Fondamenti ed etica biomedica</i>, Milano 1994. Singer, P., <i>Praktična etika</i>, KruZak, 2003. Šegota, I. (ur.), „Nova medicinska etika“, <i>Društvena istraživanja</i> (3-4/1996.) Weston, A., <i>A 21st century ethical toolbox</i>, Oxford University Press, New York-Oxford, 2001. Wettreck, R., „Am Bett ist alles anders“ – <i>Perspektiven professioneller Pflegeethik</i>, Lit-Verlag, Münster, 2001.										
Mrežni izvori											
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit										
	☐ završni pismeni ispit	☒ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit							
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☒ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☒ drugi oblici: izlaganje na odabranu temu i sudjelovanje u raspravi					
Način formiranja završne ocjene (%)	Konačna ocjena rezultat je vrednovanja svih elemenata provjeravanja: aktivnost u nastavi (sudjelovanje u raspravama) – 10% ocjene; izrada i izlaganje seminarskog rada – 30 % ocjene; usmeni ispit – 60% ocjene										
Ocjenjivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	do 50	% nedovoljan (1)									
	50,1-62,9	% dovoljan (2)									
	63-75,9	% dobar (3)									
	76-88,9	% vrlo dobar (4)									
	89-100	% izvrstan (5)									
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo										
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se										

	očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.
--	--